Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

LE DIRECTEUR GERANT:
DÉPOT LÉGAL

NĂM THỨ BẢY SỐ 612 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年 六月十四日 — NGÀY THỨ BẢY 5 AOUT 1933

GIÁ BÁN

ĐÔNG PHÁP		NGOẠI QUỐC	
Một năm	6$00		15$00
Sáu tháng	3.00		8.50
Ba tháng	1.50		4.50

Mua báo phải trả tiền trước. Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

敲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BẢO-QUÁN
Số 176, đường Gia-Long, Huế
Giây-thép: TIENGDAN HUẾ

Lời khen quá sự thực, người quân tử lấy làm thẹn.
(Mạnh-tử)

Người đời với

TIẾNG KHEN VÀ CHÊ

Người ở trên đời, bất kỳ giai cấp nào hay nghề nghiệp gì, đều không khỏi có tiếng khen chê ở ngoài đưa đến. Tiếng khen và chê kia có lắm thứ: Có cái sanh có nguồn, mọc có gốc, nghĩa là khen chê đúng với sự thực; có cái lại như mây bay, như tuyết rả, thấp thoáng nổi lên rồi biến đi đâu mất, đấy là cái khen chê không căn cứ vào đâu. Ngoài ra lại còn vì thương ghét, vì bè đảng, vì kim tiền danh lợi mà cái lối khen với chê đi tách riêng ra cách xa con đường chân chánh mà có hồi đến trái ngược nữa kia.

Tiếng khen chê có cái trái ngược như thế, nên người có tri thức thường phải để ý xem xét. Đi ngang giữa chợ, nói chuyện qua đáng mà bỗng gặp tiếng chưởi mắng hay là tán hót của bọn hàng thịt cá kia, qua rồi thì rồi, người thức giả không lấy làm đều. Trái lại, ở trong đám chánh nhân quân tử mà được một lời khuyên bảo hay bị một tiếng quở trách, dầu là đơn giản, mà trọn đời không khi nào quên. Sao thế? Vì lời khen chê của bậc người chân chánh nầy là có nguồn gốc, còn lời khen chê của kẻ giữa chợ, đụng đâu nói đấy, chẳng qua là nước chảy lá môn thôi.

Trên là nói người đương lấy tiếng khen và chê, cần có cái nào phán đoán. Đến những người phát biện những lời khen và chê lại càng nên cẩn thận đo đắng hơn. Chính Khổng-tử là bậc thánh mà ngài còn nói: « Khen ai? chê ai? như có khen ai là ta đã xét trước ». Ấy thế mà các nhà văn sĩ nữa mùa ta thì họ múa ngoài bút và uống cái lười, thôi hết chỗ nói, mà đáng chán là cái thói dê hèn như dưới nầy.

Cũng con người ấy, chưa có tước vị gì, thì họ buông lời xỉ mạ không đáng nữa dồng kẻm; nhứt dán thuận gió bước lên cái địa vị « ngôi cao tiền nhiều », thôi thì họ nuốt mất những lời nói ngày trước mà cong lưng tán đại, không khác gì đem nghi trường mà chưng ngoài thềm hè nhà giàu kia! Cũng một người kia, đương lúc có quyền, có tiền, có thế vị, thôi thì chẳng ai dám hở môi nói động đến một mảy lông; nhứt dán người kia rủi thời mất quyền mất thế, thôi thì bươi lông chỉ vít, vạch lá tìm sâu, đã lé dưới giếng sâu mà họ còn vác đá dằn lên trên nữa!..

Đại để cái thói khen chê như thế, thật không có chút giá trị gì. Có lẽ ông thần lương tâm họ cũng cắn rứt ít nhiều, nhưng vì bao nhiêu mối cạm dồ bề ngoài, nhứt là được món lợi riêng, thì chi bạc vàng thau, muốn nói gì thì nói!

Cái đời chuộng « vỏ ngoài » nầy, ai có lương tâm hãy xét người xét việc mà không nên nghe lắm.

Thức-tự-Dân

Cái nợ miệng

« Dân lấy ăn làm trời », cái ăn quan hệ lắm thay! Vì là chuyện cần thiết với cái đời sống, không ăn thì không sống được kia.

Sự ăn cần với loài người như thế, nên người đời vì sinh mạng mà lo ăn, phương nầy cách mà lo ăn, làm thế nào cho cái dạ giày kia thỏa thích mới nói đến công việc khác. Có lắm kẻ vì mối ăn mà gây ra mối nợ, như cái nợ to trong cuộc Âu chiến, thành một vấn đề có ảnh hưởng đến cuộc kinh-tế trên thế giới ngày nay, món ăn có lẽ cũng là một cái nguyên nhân lớn hơn hết!

Nói về quốc gia xã hội, có cái nợ « món ăn » đó, đến cuộc giao tế trong dân gian bạn bè quen biết cũng không tránh khỏi cái món cần đó, đều ấy cố nhiên. Đến có cái ăn không phải ý muốn hoặc tình cờ vừa gặp, hoặc vì tình duyên bó buộc, nói tóm lại là « không phải đều cần » mà gây cho người đời một món nợ tức ở xứ ta quen gọi là cái « nợ miệng ».

Nợ miệng thế nào? Ta thường thấy trong bọn du đảng chơi bời bè bạn, cờ bạc rượu chè, bữa nay anh Giáp trúng sòng nào đó, gặp chú Ất kéo vào nhà hàng rượu đãi một bữa tử tế. Thế là chú Ất mắc mối nợ. Bữa sau chú Ất trúng sòng lại mời anh Giáp đi ăn. Nếu như chú Ất mắc nợ Giáp mà bữa sau trúng sòng mời kẻ khác mà không nói đến anh Giáp, thế là anh Giáp thù, có khi gây ra đám ẩu đả đến nhân mạng nữa kia. Đó là mối nợ ăn trong cá nhân với cá nhân.

Lại còn món nợ ăn trong cuộc giao tế, như đám cưới, đám mừng hay đám bát trong dân gian: năm nay bác xã đi đám mừng thầy tổng, sang năm thầy tổng lại phải đám hạt của bác lý, kéo dây kéo nhợ mãi như thế. Cách giao tế ấy cũng không sao, vì nhà có chuyện vui thì sắm rượu thịt mà đãi bà con một bữa, thân bằng qua lại cũng là cách lịch sự. Song khổ vì bởi sự ăn uống đó mà thành ra cái thói quen « đi đám phải có tiền », trở gây ra mối nợ cho nhau. Người có mắc nợ đã ăn trước phải trả, tuy phiền, cuả nói làm gì, đến những kẻ trọn đời không ăn của ai mà thường phải lo chạy tiền mà đi đám, như thuộc hạ với quan địa phương, dân làng với tổng lý v. v., thực nhiều khi nghe có đám mà rùng mình nữa.

Ký giả đã có gặp một ông già trong thôn quê (người Quảng ngãi, hạng trung gia, quen biết cũng nhiều), hỏi tình cảnh làm ăn năm nay thế nào, ông ta thở dài mà than rằng: « Vừa qua cái phong trào lộn xộn vài năm trên, thì năm nay mắc cái dịch đi mừng đám ».

Xem thế đủ rõ cái nợ miệng trong dân gian ra thế nào.

Đám mừng chẳng nói làm gì, đến cái đám tang mà nhiều nơi cũng buộc phải có cuộc rượu thịt, thiệt là trái ngược.

Theo luật ta xưa, « thiết diên thủ tiền » (設筵取錢 bày tiệc lấy tiền người ta) là đều nghiêm cấm.

Cái thói « nợ miệng » kia, tưởng cũng nên bỏ hẳn đi là hay hơn.

Viễn-Chi

Cảnh tù tội ở Đức

M. Fraser, phóng viên của một tờ báo ở Luân đôn, bị bắt hôm 3 rạng ngày 4 Avril vừa qua tại Đức về tội viết tin sai về phong hóa. Ngày 13 Mai được tha và bị trục xuất, ông có viết cho tờ báo ấy một bài kể rõ những việc người ta đối đãi với tù tội trong lao mà ông đã trông thấy.

Theo lời ông thì ở Đức họ đối đãi với tù tội một cách dã man lắm.

Khi ông mới bị dẫn tới sở cầm nợ, thì hai tên cảnh sát đã lên mặt mắng: « Người Anh là đồ khốn! đồ... ! Người ta sẽ đuổi đầu bọn thông tin ngoại quốc đi! Người ta treo đầu mầy lên và xẻo mầy ra từng miếng! ».

Cái ngục họ dẫn ông vào, độ chứa được vài chục người là cùng mà đàng nầy nhét đến 47 người; ông nữa là 48. Ở đây đủ cả các hạng người về các giới, quần áo lenh láng, mặt mày sưng rách, ngó chẳng ra sao.

Ai đời có một người Ba lan viết thơ về cho một người em nói rằng ở Đức người ta hành hạ bọn Do-thái, thế mà cũng bị bắt giam đánh cho lỗ đầu! Có kẻ lại bị xẻo tai và tay bị cắt ngón chỉ ở ra cái cùi trơ trọi mới thảm cho! Nhiều người cởi áo cho ông coi thì thấy mình mẩy bị chúng đánh rách rưng không thể nói được.

Xem cảnh tù tội ở Đức, rồi nhớ lại lời một viên quan ở xứ ta nói: « ... ở đây (ở chỗ viên ấy cai quản) sướng lắm. Nhà rộng mà lại mát rợi, quét vôi trắng bóc; có lẽ sướng hơn ở nhà Tây nữa kia! ... » Có thật vậy không? Chúng ta có nào phán đoán.

S. S.

VAN-UYEN

Đọc tập thơ ông Cao-bá-Quát
Đề hậu ba bài

I

Ừ, thế non sông mới thấy tài,
Tài cao hề nhẻ mẹp như ai.
Xung lên, trời muốn hai tay đỡ,
Hăng tới, vời toan một cẳng bơi.
Mây gió xoay tròn đầu ngọn bút,
Càn khôn chết lỏng nửa trông người.
Khi thiêng đất nước còn nguyên đó,
Chín suối ai ôi đừng dậy cười.

II

Cười ngất ông xanh quá thiệt thà,
Sinh ta nhưng cũ bắt làm ta.
Ngoài năm châu lớn gì gì buộc,
Trong bốn ngàn năm thế thế à!
Trót chẳng hay ư, nhưng chẳng giỏ,
Đành không trả nữa, ngán không già.
Mó tìm quên quách cầm rầu bạc,
Bẩy chục còn nghề tuổi mới ba.

III

Thấy vai liền vẻ lập thơ ra,
Đồ nhầm xưa nay cụ với ta.
Sơn mưa thấy thừa oan kiếp giấy,
Gió mưa lầm lạc rủi đời hoa.
Tâm bia vẹn cỏ trôi đề chữ,
Nắm cốt ba xanh đắt gần nhà.
Trên án hương tàn hồn hỏi giấy,
Sau lý rượu các trước chung trà.

T. H.

CHUYỆN ĐỜI

Văn chương cũng có phép phân chất vậy chớ!

Gần đây các báo có nói đến vấn đề nước mắm cùng luật phân chất v. v. Tình cờ trên chuyến xe lửa Vinh — Tourane, Chuông mai gặp một người bạn người nầy đã từng làm việc trong phòng hóa nghiệm nước mắm trên mấy năm trời, nên có hơi thạo về lối phân chất. Nhân nói chuyện nước mắm thế nào là tốt, xấu, thiệt, dã, bạn của Chuông mai có khen ngợi cái cách tinh xảo của các nhà hóa học.

Chuông mai nghe bằng tai vậy, lại tự phụ cái nghề làm văn của mình là nghề cao thượng, không phải như nghề nước mắm kia, nên nói với người bạn rằng: Hóa học dầu tinh thế nào, đến cái nghề văn chương của chúng tôi thì làm sao mà phân chất?

— Ấy! bác lầm đó, trong đời không có vật gì là không phân chất được. Bác ngồi như nước, như không khí... người ta cũng có thể phân ra bao nhiêu dưỡng khí, đạm khí, từng phân từng ly, không chút nào sai; văn chương cũng một vật như các vật khác, nhứt là thứ văn đem làm món hàng buôn như báo và sách ở xứ ta thì nguyên chất rất là phức tạp, song phân chất cũng dễ lắm, chẳng khó khăn gì.

— Anh thử nói một ít nghe.

— Dấu gì bác, tôi làm sở hóa nghiệm mấy lúc mà cũng hay xem các báo ta. Vì cái nào quen thạo về lối hóa phân kia, nên cầm đến tờ báo nào cũng lấy con mắt nhà hóa học mà suy nghiệm thì tôi thấy được trên các báo ta có những nguyên chất như:

Hèm rượu Tây, bã mía Tàu, son phấn của chị em xóm Bình khương, cùng nước lã, cơm khô v. v.., tựu trong có chất lành chất độc xen lẫn nhau, thỉnh thoảng có bài có tý đỉnh thứ huyết lương tâm rơi vào trong muôn ức phần chất nói trên, song hiếm quá! Ma nhiều nhứt và có sức mạnh nhứt là cái men « hơi đồng ».

— Sao anh biết hơi đồng là mạnh hơn và nhiều hơn?

— Khó gì mà chẳng biết? thì mới mấy số trước, lọ phùng mang trợn mắt, nói chuyện vì nước vì dân, bữa nay có hơi đồng nhồi vào thì mất hẳn cái mùi thần tiên nồng nực trên mặt giấy nầy. Bác xem mấy bài nầy thì thấy chất nó là gì ngày.

Nói xong, người bạn đưa cho Chuông mai xem. Chuông mai lâu nay hờ hửng cho cái lối cổ động hảo, tán dương xăng cũng như Chuông-mai nói chuyện đời không xu nầy, nay nghe câu chuyện phân chất của người bạn nói mới biết văn chương cũng có lắm chất kết hợp, chớ không phải thứ nào như thứ nầy.

Người xưa làm văn, có thứ có giá trị mà ít người biết, thì dấu nơi danh sơn để đợi người tri kỷ ở trăm ngàn đời sau, lại có thứ thì người đời dùng đạy hủ tương. Không biết thứ văn hơi đồng nầy, nên dùng làm cái gì? đem thay nút chai nước mắm được không?

Chuông Mai

SỐ BÁO ĐẶC-BIỆT

NHÂN NGÀY CHỦ NHỰT LẦN THỨ SÁU BÁO TIẾNG-DÂN, SẼ RA NGÀY 9 AOUT SẼ LÀ SỐ ĐẶC BIỆT, CÓ PHỤ-TRƯƠNG VÀ NHIỀU BÀI HAY.

Tiếng-Dân

Việc Thế-giới

Tình hình Ấn-độ

Ahmedabad, 24 Juillet — Người ta đồn rằng ông Gandhi có ý muốn đóng cửa trường đạo của ông ở Sarasati vào ngày 31 Juillet và ra lệnh cho đồ đệ của ông bắt đầu không tuân lệnh chính phủ.

Bombay, 25 Juillet — Hội trưởng Hội nghị Liên-Ấn đã chính thức tuyên bố bắt đầu cuộc phản kháng. Doulatrem được cử làm thủ lãnh độc tài. Những kế hoạch của ông Gandhi vẫn giữ bí mật để tránh sự bắt bớ trước khi mở cuộc vận động bất tuân lệnh. Muốn cho cuộc vận động nầy có ý nghĩa hơn nữa thì sẽ đốt cháy rất nhiều hàng nỉ ở Lancashire (Anh).

Calcutta, 26 Juillet — Khi viếng chỗ tỉnh Bengale, Sir Anderson, ngồi xe hỏa đi gần đến chỗ cách Calcutta 39 xims, thì có một quả bom nổ tại đấy. May không thiệt hại đến mạng người.

Madras, 26 Juillet — Malundalai Sarkar, Tổng thư ký Hội nghị Liên Ấn bị bắt.

Tàu và Nhật đối với việc Pháp chiếm 9 hòn đảo ở Trung quốc hải

Thượng-hải, 27 Juillet — Bộ Ngoại giao Tàu còn chờ tin tức của Cố-duy-Quân ở Pháp gởi về rồi sẽ phản đối với bộ Ngoại giao Pháp về việc chiếm chín hòn đảo ở Trung-quốc-hải.

Manille, 27 Juillet — Bộ Ngoại giao Nhật nói rằng trước kia người Nhật có lấy phân chim và phân tro ở cù lao Thi-tu; và trong khoảng 1919, 1921, 1922, ông Keisabura Hashimoto, nghị viên viện Quí tộc, yêu cầu bộ Ngoại giao và bộ Thủy quân Nhật chiếm mấy hòn đảo kia mà Nội các trước không không nghe theo. Hiện giấy tờ còn chứa tại bộ Ngoại giao Nhật, chờ kiếm đủ rồi sẽ tỏ thái độ.

Mỹ tuồng như không quan tâm đến việc nầy cho lắm.

Đức bạo hoạnh ở La Sarre và Áo

Genève, 26 Juillet — Nhiều người Đức có khi giới bắt 3 người Pháp ở đất La Sarre. Chính phủ La Sarre phản đối gắt và cấm tờ báo « La Nouvelle Gazette » cổ động đảng Hitler trong một tuần. Thế là cả thảy 10 tờ báo của đảng Hitler bị tạm đình bản.

Vienne, 27 Juillet — Vì những cuộc tuyên truyền của đảng viên quốc xã Đức ở Áo mà chính phủ Áo đã điện cho các đại biểu mình ở Luân-đôn và La-mã bảo yêu cầu hai chính phủ Anh và Ý can thiệp động tránh những kiết quả không tốt sau nầy.

Tình hình Tây-ban nha

Madrid, 24 Juillet — Nhiều người rải truyền đơn phe xít bị bắt. Ở Oviedo, Malaga, Gijon, nhứt là ở Grenade, canh phòng rất nghiêm nhặt.

Tại nghị viện có tin đồn sẽ cuộc biến động to.

Madrid, 21 Juillet — Sở cảnh sát đã khám phá một cuộc biến động sẽ xảy ra hoặc vào cuối tháng Juillet, hoặc đầu tháng Août. Cuộc biến động nầy do các hữu đảng hiệp với nhiều tay trong cách mệnh lao động đoàn mà chủ trương.

Chính phủ đã ra lệnh cho các chủ tỉnh sắp đặt phương pháp đối phó và bắt những tay cách mệnh cùng những nhà viết báo cực đoan. Tại Madrid, đến nay có trên 110 người bị bắt. Trong các thành phố khác, số người bị bắt cũng nhiều lắm.

Madrid, 23 juillet — Có trên 1000 người bị bắt, sau khi khám phá được cuộc biến động mục đích là đánh đổ chế độ hiện hành. Chẳng những ở kinh thành mà ở tất cả các thành phố khác, những người tình nghi đều bị bắt rào. Tại Vallovar (tỉnh Huesca) có cuộc xung đột: 1 người chết. Ở Barcelone, 150 người bị bắt.

Bê-lê, 25 juillet — Cờ như cuộc vận động độc lập của Cát tá (Cartalogne), thì thế nào ở Barcelone cũng có cuộc khởi hoàng.

Mễ chiếm-Sơn từ chức ủy viên hội-nghị quân sự, lấy cớ rằng trong lúc quốc gia bị chiếm quyền mất đất, anh hùng phải nằm mật nằm gai, chớ không thể làm quan mà hưởng lộc nước được.

Tấy Phùng-ngọc-Tường lấy lại được Đa lưu, nhiều người đánh điện mừng và khuyên Phùng cố gắng.

Nam-dương-quần-đảo thi hành chính sách kinh tế tự cấp.

Thủ tướng Ý tiếp chuyện Thủ tướng Hung: chắc sẽ có hiệp ước Hung Ý.

Báo « Daily Express » nói rằng Pháp Nga sẽ ký hiệp ước với nhau; theo hiệp ước nầy Pháp sẽ cung cấp khí giới chiến tranh cho Nga. Lại nói Pháp lân nay khác với Nga, nay thân thiện với Nga.

Hiếp người đến thế à?

HUẾ. Ở dưới chánh thể cải cách mới, đáng lẽ công cuộc trị an dân trong thành Huế được hưởng hạnh phúc trước nhất, vì trong thành là nơi nguồn gốc của nền trật tự. Vậy mà nhân dân trong thành có lời than thở như dưới:

Hôm 26 Juillet, khi 1 giờ đêm, Cửu Mai (sốp-phơ của một quan Thượng) uống rượu say rồi đến nhà một người tên là Kỳ Thụy, ở gần Ngã tư Âm hồn, thấy cửa đóng, đứng ngoài chưởi mắng và dọa rằng nếu không mở thì phá hư nhà. Người nhà vừa mới hé cửa thì tên ấy xông vào, tay cầm ba-ton bịt sắt, đánh đập tưng bừng. Người chồng bị một vết thương nơi trán, máu ra lai láng, chỏ lận nhà thương ngay khi đó; còn vợ và người trong nhà chạy trốn. Đánh xong, tên Mai lên xe kéo, đi mà miệng còn chưởi mắng chưa thôi. Hàng xóm không ai dám can thiệp, vì sợ...

Sáng ngày bữa sau người nhà Thụy kiện với quan Đề Hộ-thành, thì quan bảo để xử; sau quan có đòi tên Mai đến, nhưng trước mặt quan, tên ấy cũng tỏ ý cường ngạnh. Quan bảo hai bên về, không thấy nói gì nữa.

Tối lại, khi 8 giờ, tên Cửu Đà (nghe đâu như là boy của một quan Tây), bạn tên Mai, vác một con dao dài đến nhà Thụy, lục soát hăm dọa và mắng chưởi nói sao lại kiện bạn nó. Người trong nhà ấy bỏ trốn. Thiên hạ đều thấy.

Đêm 29 Juillet, khi 1 giờ đêm, cả hai tên ấy đều đến nữa, nhưng phá cửa không được, đứng ngoài làm ồn một hồi lâu rồi đi.

Cả 3 lần, trong nhà có lên báo trên nhà Đề Hộ-thành, vì những lính tuần sát đứng canh ở đó không dám can thiệp; quan có sai ông quản xuống dỗ khuyên cho chúng đi nơi khác.

Hiện nay hai vợ chồng tên Thụy đã phải bỏ nhà ra ngoài thành mà tránh, nhưng chúng cũng chưa hết hăm...

Hoàng thành là nghiêm cấm mà có chuyện hiếp ngang như thế sao?

Mất thấy

TRẬN BÃO MIỀN BẮC TRUNG KỲ ĐÊM 30 RẠNG 31 JUILLET 1933

Ở Nghệ-an, dữ nhứt là ở phủ Diễn-châu và huyện Nghi-lộc. Tại Thành phố Vinh có bốn người chết và 5 người bị thương, hư hại nhiều nhưng không đến như người ta đã tưởng lúc đầu.

Thanh-hóa có nhiều đoạn đường ngập. Một cái nhà đường dựng ở Sầm-sơn bị ngã một phía tường.

Hà-tịnh chỉ có một mái trường bọc bị đổ.

Đường sá đã sửa bổ và việc giao thông đã hồi phục như trước.

Tin địch

Ông Paul Boncour, Ngoại giao trưởng Pháp sang Tougoslavie. Để làm gì?

Theo thông tin « Tass » thì đại sứ Phần-lan (Finlande) ở Nga tin cho chính phủ Nga biết rằng chính phủ mình đồng ý với Nga về chỗ thế nào là một nước xâm lấn.

Đức đã ra lệnh cấm những người bệnh hoạn, tật nguyền, suy sụp sinh đẻ.

Theo báo « Daily Télégraphe » thì người ta muốn để cho Vatican (nước của Giáo-hoàng) cái ghế của Nhật bỏ trống ở H. Đ.

Trên 800 thầy thuốc Thụy điển ở Karlskrona không chịu làm việc lại, nói rằng lương không đủ sống.

Nhân vân Tunisie vẫn còn làm biểu tình luôn, vì cho rằng phương pháp bắt cây nghề trồng nho của họ không đã vào đâu.

Ở Ky-lạp, khám phá được hai nhà làm hơi độc để bán cho Ky-lạp, Ai-cập và Pháp; 18 người bị bắt.

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

Về vấn-đề bảo cử Dân biểu

Nghị định bộ Lại về chi tiết làm danh sách bảo cử, kiểm duyệt danh sách ấy, chiếu tập người bảo cử và cách thức chiếu tập bảo cử

(Tiếp theo)

TIẾT THỨ II

CHIẾU TẬP BOÀN BẢO CỬ

Khoản thứ 11. — Đại-biểu không Đại-diện cho thương mại thời do hạt bảo cử mà bầu; Đại biểu thương mại thời bầu ở tỉnh lỵ.

Khoản thứ 12. — Muốn ứng cử thời ít nữa 15 ngày trước khi bảo cử do phủ, huyện đệ trình đơn lên quan tỉnh, quan tỉnh sẽ thương liệu cho quan Trú Sứ biết và đệ trình danh sách do bộ Lại

Khoản thứ 13. — Mỗi người đi bảo cử, thời cấp cho một cái bài chỉ bảo cử biên đủ tên tuổi, nghề nghiệp, quán chỉ, tư cách được bảo cử của người bảo cử, ngày và chỗ bảo cử, hạt bảo cử. Bài chỉ ấy có kiểm quan tỉnh hiến.

Khoản thứ 14. — Có nghị định bộ Lại định ngày bảo cử. Ngày ấy sẽ yết cho người bảo cử biết ít nữa một tháng trước khi bảo cử, ở địa điểm bảo cử, phủ, huyện và đình làng.

TIẾT THỨ III

CÁCH THỨC BẢO CỬ

Khoản thứ 15. — Mỗi chỗ bảo cử có đặt một cái thùng, sau khi quan chủ tọa và các viên Hội đồng bảo cử xét thùng ấy trong không có gì, thời khóa niêm lại, bỏ phiếu thời bắt đầu từ 8 giờ mai cho tới 3 giờ chiều. Xong rồi mở thùng kiểm phiếu liền.

Khoản thứ 16. — Hội đồng bảo cử thời do quan tỉnh hoặc quan đại diện chủ tọa. Chỉ quan chủ tọa mới có quyền giám sát. Không có phép thời các viên Hội đồng bảo cử không được vắng mặt. Hội đồng bảo cử phải lập biên bản kê cho tường tất công việc trong vụ bảo cử và có tờ giấy gì quan thuộc đến cũng đính theo luôn.

Khoản thứ 17. — Người bảo cử viết phiếu mà đem giao cho quan chủ tọa. Quan chủ tọa xét giấy bài chỉ người ấy rồi bỏ phiếu vào thùng (có khóa). Người nào bỏ phiếu rồi thời quan chủ tọa làm dấu trong danh sách ngang tên người ấy và xếp một góc nơi bài chỉ.

Khoản thứ 18. — Bỏ phiếu xong rồi thời Hội đồng mở thùng mà kiểm phiếu ít nữa phải có hai người bảo cử trông thấy. Nếu số phiếu không tương đương với người bỏ phiếu, ít thua hay nhiều hơn thời phải ghi vào biên bản.

Khoản thứ 19. — Trong phiếu phải viết rõ tên người ứng cử những phiếu trắng, viết chữ không rõ, hoặc không hiệp lệ định thời không kể; nhưng trong biên bản cũng phải ghi vào.

Khoản thứ 20. — Bảo cử lần thứ nhất có được quá phần nửa phiếu bầu mới là trúng tuyển. Nếu không ai được thời sẽ bầu lần thứ hai, hỷ hạn bảo cử lần thứ hai thời 7 ngày sau lần bầu trước. Lần thứ hai người nào được hơn phiếu thời trúng tuyển. Nếu có nhiều người đồng phiếu thời ai lớn tuổi hơn là được.

Khoản thứ 21. — Về việc bảo cử Đại-biểu thương mại (xem khoản thứ 9 trong Dụ) thời ở tỉnh lỵ mở thùng kiểm phiếu trước đã, kết quả từng tỉnh sẽ theo hạt bảo cử Đại-biểu mà gửi liền về về địa điểm hạt ấy, những người được bảo cử sẽ do địa điểm ấy tuyên bố.

Khoản thứ 22. — Bảo cử Đại biểu không Đại diện cho thương mại chung cho ba tỉnh Kontum, Pleiku, Banméthuôt (khoản thứ 8 tiết thứ hai ở trong Dụ), thời do mỗi tỉnh bầu trước đã, rồi kết quả sẽ gửi về Pleiku (địa điểm chung cho ba tỉnh ấy) để tuyên bố người được bảo cử.

Khoản thứ 23. — Bỏ phiếu và kiểm duyệt phiếu xong rồi, kết quả do quan chủ tọa tuyên bố rõ yết. Phải làm hai biên bản về công việc đó, trong biên bản có đủ chữ ký tất cả các viên Hội-đồng và các người bảo cử dự tri (assesseurs), lại có đính theo những phiếu nghi ngờ, cùng các phiếu khác thời đốt ngay ở đó.

Khoản thứ 24. — 24 giờ sau khi bảo cử thời phải đệ trình quan tỉnh các biên bản ấy.

Khoản thứ 25. — Bảo cử xong rồi giấy tờ và biên bản phải đệ trình bộ Lại. Những người được bảo cử sẽ do quan thượng thư bộ Lại ý hiệp với quan Khâm sứ Đại thần tâu lên Hoàng thượng chuẩn y.

Khoản thứ 26. — Bao giờ có khuyết Đại biểu nào ở Viện Dân biểu vì có người chết, từ chức hay vì duyên cớ khác, thời trong hạng hai tháng phải bảo cử mà điền thuyết.

Sáu tháng trước khi bảo cử Viện mới, có khuyết cũng không điền. Những người được bảo cử không do vụ bảo cử chung bảo lên thời quyền hạn và chức vụ đến lúc bảo cử viện mới là hết.

Khoản thứ 27. — Những người vì khuyết mà được bảo cử lên thời do quan thượng thư bộ Lại ý hiệp với quan Khâm-sứ Đại thần duyệt y.

Khoản thứ 28 — Các quan tỉnh biên phải chiếu theo nghị định này mà thi-hành.

Ngày 30 tháng năm nhuận năm Bảo-Đại thứ 8
(Le 22 Juillet 1933)
Quyền nhận bộ-vụ
Quan Thị lang bộ Lại
Hà-xuân-Hải
(Còn nữa)

KHI TA KHÁT NƯỚC

Antésite pha với ít nước lã là một *vị giải khát rất tốt*. Uống rất ngon thơm, không bứ mà mồn miệng không khô khan lại không có một tí rượu nào.

Antésite làm toàn bằng chất rất đặc của cam-thảo, thạch-long đởm và các cây thơm. Rỏ vài giọt vào một cốc nước lã, hãy một thìa cà-phê vào một lít nước thì được một *vị giải khát rất bổ, giúp cho sự tiêu hóa, trị các chứng sốt rét, hợp theo cho các thuộc địa* (dùng đã 30 năm nay ở Algérie, Tunisie, Maroc, Đông Dương, AOF., AEF., V. V.)

Antésite đựng bằng hộp nhỏ pha được 30 hay 30 lít nước rai khát, bán ở các nhà bào chế, các nhà tạp hóa, cùng các nhà bán đồ ăn. Nếu không mua được thì gửi theo 5 quan cho **M. PERROT ANTÉSITE** Voiron (*Isère*) (*France*) rồi tức nhận được ít mẫu pha đủ 30 hay 40 lít nước rải khát mà không mất cước.

Có bán ở Huế: M. IMBERT
Bào chế Centrale ở Đông Pháp
M. TẠ-NGỌC-LIÊN pharmacien
Route Coloniale N° 1 à NHATRANG

Cô-tinh bổ-thận

Chuyên trị:

Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh

Khi sự phát hay hoa mắt, ù tai và mỏi vai đau lưng, đêm ngủ mộng mỵ hay đặt mình. Tiểu tiện vàng đục, miệng ráo, hơi thở nóng vân vân.... Nhọ dùng vài ba ve, ngày dùng độ 6 ve là khỏi.

Mỗi ve 1$00, sáu ve 5$00

M. SINH-HUY
44, Rue Maréchal Foch -:- VINH

Những bức chứng thơ.... sẽ lần lượt đăng tiếp....

Kính Ông,

Người bạn của tôi có giới thiệu cho tôi biết hiệu thuốc TAM XÀ HỒ CỐT CAO của ông thật là thần hiệu vì người ấy đã mua dùng rồi.

Nay tôi vì có bịnh phong thấp tê bại nên xin ông gởi gấp cho tôi ba ve thuốc ấy bằng cách lĩnh hóa giao ngân.

Kính chúc ông công qui quyền vạn sự an hảo. Kính thư

Adresse : **HUỲNH-VĂN-NGA**
Instituteur
(Cochinchine) TRÀ-VINH

(Copie conforme)
Nguyễn-Diêu-Huy

Thơ minh tự **Nhân - tạo - huyết** *đăng ở trương tư*

HUẾ – TOURANE

Một cuộc diễn-thuyết về giáo-dục

Đúng 8 giờ rưỡi tối (20h30) thứ năm, 3 Aout này, ông G Baillet chủ trường Gia-long Hanoi, nhơn đi qua Huế, sẽ diễn thuyết tại Hội-quán Quảng trị, đường Đông-Ba, về vấn đề trường công và trường tư ở Bắc kỳ, ai tới nghe cũng được

Cuộc diễn thuyết này rất có ích cho học sinh và cha mẹ học sinh, vậy xin mời tới dự cho đông.

Qua ngày chủ nhật, 6 Aout, đúng 8 giờ tối, (20h) ông sẽ đem vấn đề ấy diễn tại trường hát Vĩnh-Lạc ở Tourane.

Muốn phòng bệnh tật trong mùa nắng
Phải có luôn trong nhà một lọ
Dầu Linh-Bửu
của hiệu VĂN-HÓA
Nặc : 0$05 — 0$10 — 0$25
Nước : 0$15 một ve

Muốn tóc mướt và mịn dùng
Brillantine Vân-Hoà

Muốn trẻ con khỏi rôm, sảy dùng
Phấn trẻ con
VĂN-HÓA
ĐÃ RA THÊM :
Crème Vân-Hòa
Dầu Sinh - phát

Chung quanh vấn đề nước mắm

(Bức thơ của ông Nguyễn-hữu-Thí)

Về vấn-đề nước mắm, các báo Nam, Bắc bàn tới nhiều, mà Tiếng dân sẽ trước cũng có bài phê bình quyển sách «Vấn-đề nước mắm» của ông Trúc-viên. Dư luận có đủ khác nhau. Nay tiếp được thơ ông Nguyễn-hữu-Thí gởi lại nói về vấn đề ấy, trích đăng đại lược như dưới.
L. T. S.

Tôi đọc bài «Đọc bản sách Vấn đề nước mắm của ông Trúc-Viên» số 607, ngày 19/7/33, tôi xin có đôi lời tỏ tâm tình của tôi về vấn đề ấy.

Cũng vì tôi thấy tình cảnh khốn bách anh em Hàm hộ đương lâc kinh lê khó khăn, mà lại sẽ bị một hạng người vì lợi riêng âm mưu với hội buôn lớn kia đã lấy độc quyền Nước mắm, nên chỉ tôi ra tay giúp đỡ.

Có kẻ biết tôi giúp cho hàm hộ thì công việc bất thành, nên chi nào là tới nội riêng cùng tôi, nào mướn nhựt trình nói cho tôi thối chí, nào thuê viết sách đặng tôi đừng can thiệp tới việc nước mắm, để cho họ được tự do hoành hành...

Tôi cùng mấy ông hàm hộ đã đánh giấy phép qua bên Pháp kêu nài về nghị định buộc nước mắm phải đựng vô ve chai, và đã được cái giấy thép trả lời của hai ông Đại biểu Nam-kỳ.

Nay anh em hàm hộ Phan-thiết hiểu thấu ý riêng tôi, đều một lòng theo tôi đặng kêu nài chánh phủ đình hưởn việc thi hành Nghị định mới về việc nước mắm thì tôi hết sức cảm động (lược).

Nguyễn-hữu-Thí

TRẢ LỜI

Ông Lê-đình-Sự Thanhhoa

Tiếp được mandat 5$, ông trả tiền báo, xin cảm ơn. Còn bài lai cảo ông cui nói trống không mà chẳng chứng cớ một sự thực nào cả nên xin miễn đăng.

Ông Bửu Công Phanthiet

Được thơ ông gởi đăng báo, nhưng ông nên gởi thẳng thơ ấy cho ông Hội trưởng Hội Đồng Tôn tương tế thì hợp lẽ hơn, bản báo xin miễn đăng.

Tiếng-Dân

PHÒNG ĐỌC SÁCH CỦA PHỤ-NỮ TẠI SAIGON -

Tại Saigon gần đây, cô Ng-thị-Trang đã xin phép chánh phủ mở một phòng đọc sách ở số 29, rue d'Arras.

Phòng đọc sách nầy mới thành lập mà chị em tới coi khá đông; báo chí các nơi gởi tới cho bộn bề.

CHO KHỎI TIỀN MẤT TẬT MANG

Chúng tôi xin trả tiền lại cho người nào mua bài đăng 2 phương thuốc nầy mà không lành.

1°) THUỐC TRỊ VỊ PHONG HO LAO (tuberculose pulmonaire); Ho ra huyết, ra đàm; hơi thở nhọc; chóc cổ bịnh bronchite và pulmonaire nặng thông hiệu. Thuốc đang bài hơi hãy phải nó có đặc tánh: a) Nhuận phế chỉ khái; b) Sát trùng (bacilles de Koch), c) Chỉ huyết bổ dưỡng.
Mỗi hộp to 4$00, hộp nhỏ 1$00

Chúng tôi xin đăng mấy bức thơ cảm tạ của M. PHAN-ĐỨC-THÀNH ở Linh-chiểu (Mê-linh), M. TRẦN-KHƯƠNG phố Diễn-châu (Nghệ-an) có nhiều bức khác.

2°) THUỐC TRỪ TUYỆT BẠCH THỐN TRÙNG XÁN XU-MÍT (Mais); Tinh thuốc đó bôi nó dễ dàng, trừ mạnh đến trứng rụng mạnh. Xin thư cảm tạ đăng báo Tiếng-dân. Mỗi hộp giá 0$60, 2 hộp mới đủ dùng.

Mandat gửi thư đề cho:
M. Nguyễn-trung-Thẩm
Quảng xá Đồng hới

Tin mừng

Một người bạn của mấy ông thợ giầy

Muốn cho công nghệ của mấy nhà thợ giầy được mau tấn tới và phát đạt, lại khỏi sự mua bán khó khăn, M. Nguyễn-văn-Lễ là người bạn của mấy ông nầy làm đại-lý cho mấy hãng bào Thắng chuyên bán đủ các thứ đồ về nghề làm giầy dép như: Da mũ, da đế, da lót, giấy mỏng đủ màu, đinh, gót, chỉ, khâu, đủ thứ; giá rất rẻ, đáng cho mấy nhà thợ giầy tin cậy, các ông ở xa nên mua mua biên thơ về hỏi và xin échantillon.

NGUYỄN-VĂN-LỄ
N° 104 Rue d'Espagne : SAIGON

GẶP THỜI ĐÓ CHĂNG?

Ai đi một vòng từ Nam ra Bắc hoặc từ Bắc vào Nam thời đều trông thấy rõ ràng rằng dầu Khuynh-Diệp nơi nào bán cũng hết sức chạy và mọi người đều hết sức tin dùng. Tôi đâu cũng nghe thiên hạ tăng tụng công hiệu dầu Khuynh-Diệp, lại còn thấy nhiều người hỏi Khuynh-Diệp nơi thuốc mà hết, rồi Khuynh-Diệp quanh giường mà nằm. Thấy vậy ai cũng cho rằng hiệu Viễn-Đệ gặp thời.

Tại hiệu Khuynh-Diệp nấu dầu không nghỉ, ra dầu không ngớt, người làm việc càng ngày càng thêm đông mà dầu chỉ vừa bán chớ không hề có thiếu. Rồi đây hiệu Khuynh-Diệp còn phải dùng thêm hai sở nấu dầu mới nữa. Thấy vậy ai cũng cho rằng hiệu Viễn-Đệ gặp thời.

Dầu Khuynh-Diệp đã được sở Phân-Chất của nhà nước công nhận là dầu thật tốt, mà đi dự cuộc Đấu-xảo nào tại xứ ta hay ở Pháp cũng được phần thưởng lớn. Kể cả Kim-khánh, Long-tinh, Mề-đay, Bằng-cấp, Khuynh-Diệp đã được 18 món toàn là thứ đặc biệt. Thấy vậy ai cũng cho rằng hiệu Viễn-Đệ gặp thời.

Nhưng có thời có tiết chi đâu! Khuynh-Diệp mà được cái tiếng của Khuynh-Diệp, cái sức của Khuynh-Diệp, chính vì Khuynh-Diệp khi nào nấu cũng đàng đàng, bán cũng hẳn hoi, mà hiệu Viễn-Đệ đã có kinh nghiệm nhiều năm về nghề nấu dầu, bán dầu, mới có thể nấu đàng đàng, bán hẳn hoi được.

THỜI của hiệu Viễn-Đệ chính nằm chỗ đó.

Ai là người biết thương nhau.

Tiếc thay An-nam mình có ít người tạo sắm đồ bán hoặc ít người bán lẻ, vì vậy nên khi nào có người làm ra món chi, thì lấy làm khó nỗi gởi cho quan khách Huế-kiều bán được lòng nhau làm có món chi của người họ làm ra thì chẳng hề lãnh của người mình mà bán. Tỷ như tàu của M. Nguyễn-văn-Kiệu sắm ra thì chẳng hề khách đi hoặc chở hàng, vì tàu ấy của người mình, và họ có tàu của họ tranh dành với tàu người mình. Ấy là sức mạnh của họ. Người Việt-Nam phải nhờ đến đó, mà phải để bụng cho lắm. Mình ở xứ mình mà để mối lợi lớn và vụ mua bán cho người khác đoạt thiệt là đáng tiếc. Vậy ai là người biết thương Quê-hương, nên nhớ rằng khi nào có món chi của người mình làm ra, của người mình lãnh lại mà bán thì ráng giúp nhau mua cho mau, hoặc cổ động cho người khác mua giùm thì có lo chi một ngày kia không có nhiều người làm vật nầy, tạo vật nọ kiếm kế sanh nhai thì lần lần người Việt-Nam mình mới có chút ít giá trị với người. Xin qui ông hãy ráng giúp giùm mua đồ nội hóa của chúng tôi rao trong báo nầy như là Trà-Huế Lái-thiêu lãnh An-nam savon Việt-Nam vân vân.

TRƯƠNG-VĂN-BỀN
BUILERIE - SAVONNERIE
40, Quai du Cambodge :-CHỢ-LỚN

Hỡi các phụ-huynh học-sinh

Từ khi người Pháp sang gieo giống hạt văn minh ở xứ nầy thì các Ngài hiểu ngay nền Âu học là cần, nên kẻ gởi con sang Pháp, người tìm trường cho con học, mục đích mong sao cho con em chóng được thành tài. Song cũng nhiều người bất mãn, vì gởi con đi xa có nhiều điều bất tiện mà tìm nơi học đúng đắn nhiều nỗi khó khăn, nên ông LEURET, cử-nhân khoa văn-chương triết-học, nguyên chánh sở Cứu-tế Toàn-quyền Đông Pháp, khi đi diễn-thuyết ở các tỉnh trong Nam ngoài Bắc còn nhờ lời yêu cầu của các Ngài mà ngày nay đã mở một trường rất to ở Hanoi để đem cái tài giáo hóa trong khoảng hơn hai mươi năm giời bên Pháp mà đào luyện cho con em Việt-Nam. Trường này tức là Licœum libre HỒNG-BÀNG tuy mới mở mà niên học mới rồi đã có non hai nghìn học-sinh: nào Tàu, nào Nhật, nào Tây, Ai-lao, Cao-mên, Xiêm-la, Ấn-độ, Trung, Nam, Bắc, ba kỳ tới học, kể thì bằng tây, người thì bằng bản xứ. Số học-sinh đông như thế là vì từ trước đến giờ mới có trường tư thục này được phép mở đến ban Tú-tài và giấy đi để các kỳ thi, mà quy mô kỷ luật theo như các trường có tiếng bên Pháp.

Trường ở giữa Hanoi, trông ra ba mặt phố (Jules Ferry, Cathédrale, Lamblot) trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông có sân chơi mát mẻ, cây cối um tùm, có chỗ cho lưu học sinh *ăn ở ngay trong trường*, tiền ăn học không tính đắt.

N. B. — Ai muốn có cuốn điều-lệ có tranh ảnh thì viết thơ, đề:

Monsieur le Directeur du Lycœum libre HỒNG-BÀNG -:- HANOI

Niên học 1933-34 sẽ bắt đầu vào ngày 1er Septembre *hồi 7 giờ sáng*
Lớp nghỉ hè bắt đầu từ 26 Juin đến 26 Août 1933

TINH SẠO NHƯ ÂU-MỸ, HÀNG NHÀ "Namthai" NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG

HỘP, SÁP, NẮP CHAI; CHẾ TẠO ĐỦ MỌI KIỂU TỐT, TÂN BẰNG KIM-KHÍ

NHƯ SƠN, SƠN PHẤN, SÁP V.V. ĐỰNG BẰNG HỘP "Namthai" TRONG KHÔNG THAN ĐẸP LẠ HẰNG ÂU HAY Á

nhà máy "Namthai" Ngõ Namthai (Khâm-thiên) Hanoi

AI LÀ NGƯỜI ÔM YẾU?

Đi đường đem theo một ve dầu LỢI-SANH cũng như sắm có ông thầy thuốc giỏi mặt bên, qui bà qui cô thường dùng dầu LỢI-SANH thì thân thể tráng kiện.

Ve lớn 0$20 — Ve nhỏ 0$10

THUỐC HO TÂN (*hiệu Bàn-tay*)

Bất kỳ ho gió, ho cảm, lâu hay mau dùng đến thuốc nầy thì được chóng khỏi.

Mỗi gói 0$10

TIÊU THỰC TÁN (*hiệu Bàn-tay*)

Người nào tỳ vị yếu, ăn lâu tiêu, sinh bụng, đau bụng, ăn không ngon, uống thuốc tiêu thực nầy thì thấy hiệu nghiệm.

Mỗi gói 0$10

Ở xa mua thuốc gởi cách lĩnh-hóa giao ngân, thơ và mandat đề cho

M' TRẦN-DIÊU
(chủ tiệm nhánh ở Trung-kỳ)
Đường Avenue du Musée -:- TOURANE

Xin lưu ý: Nhà LỢI-SANH chế đã cao, đơn, hoàn, tán đều có nhãn *Bàn-tay* của chúng tại tòa Saigon.

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

trước ở Bd. chavassieux n° 100
nay sang qua nhà số 28-30-32
RUE FON-TCHÉOU
HAIPHONG

Ai giao thiệp xin đo
Rue FON-TCHÉOU, N° 28-30-32

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG
cẩn bạch

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.

CHUYÊN TRỊ:
Đau xương,
Nhức gân,
Tê bại,
Mụt mảng,
Ghe chốc,
Mày đay,
v. v....

Nhà bào-chế **PHẠM-DOÀN-DIỄM** Tourane (Annam)

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM
SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh....v. .v....

ở **Trung-Kỳ, Bắc-Kỳ và Cao-Mên**

đã từ lâu năm và cả năm 1933 nữa.

THẰNG NHỎ 3 TUỔI
MẠNH MẺ LẠ THƯỜNG

Em nhỏ Lê-văn-Phát năm nay được ba tuổi, mập mạp mạnh mẽ lắm. Hồi nó mới hai tuổi, ai cũng tưởng nó phải chết non, cha mẹ nó hết sức buồn, vì nó có gốc ban hay nóng lạnh, đổ mồ hôi trắng, lừ đừ, buồn bả lắm, một tháng đau không biết mấy lần, hễ ăn đồ trứng thì chứng ban tái lại. Bịnh nó làm khó cho cha mẹ nó vô cùng. May nhờ có người điểm chỉ, cha mẹ nó mua có ba gói thuốc **CHỈ-LINH-TÁN** cho nó uống, đến nay tuyệt gốc ban, hết nóng lạnh nữa. Hết bịnh, nói lại càng mập thêm, mạnh mẽ lại thường. Thuốc « Chỉ-linh-tán » nầy gia truyền hơn mấy đời, cứu được không biết bao trẻ con mang bịnh. Nhà bào chế c l nhờ một thứ thuốc này, làm nên sự nghiệp. Tôi vì được nghe muôn ngàn người tặng khen là thần dược, nên nài nỉ xin làm đại lý độc quyền phổ thông thuốc nầy khắp cả Đông-Pháp. Sự hay của thuốc nói không cùng, dùng rồi mới rõ lời nói tôi là đúng với sự thật.

Có bán nơi mấy chỗ bán dầu. Khuynh-diệp. Mua sỉ huê hồng 30% do nơi : VIỄN-ĐỆ
11, quai de la Susse — Huế
Hay là nơi :
M. NGUYỄN-VĂN-PHỐ
Boite postale n° 63 — Saigon
Giá mỗi gói 0$12

Bán giá rẻ hơn hết
các tiệm tơ lụa ở
TRUNG-KỲ
Tại vì : Tiệm BOMBAY mới
AU-BON-MARCHÉ
115 Rue Paul Bert, Giây nói số 73 - HUẾ
Bán và đặt các thứ hàng tơ lụa ở các xưởng máy dệt lớn trong cõi Đông Pháp nên kỳ tàu nào cũng có về hàng mới lạ, cả bán sỉ bán lẻ.
Nhà lớn là một tiệm tơ lụa để các nước để bán sỉ bán lẻ to nhất TRUNG-KỲ.

Đau mình, phong bại nên dùng
HÒA - GIẢI - THỦY
của VĨNH-HƯNG-TƯỜNG
Mỗi lọ . . . . . 0$20

合 Maison HỢP-THỊNH 盛
Soierie & Marcerie
32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang
HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như : lĩnh áo, lĩnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm hàng đen the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu, trắng bề khổ 0m37, 0m40, 0m70, 0m75, 0m80

Lượt đen các hạng, vải màn, chê hạt thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các qui khách ở xa mua viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giấy gấp, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như mặt gối văn vân.... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các qui khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ, các Qui khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch
Mme NGUYỄN-THỊ SÂU
HỢP-THỊNH
32 Rue des Cantonnais HANOI

A VENDRE

Une propriété sise à Binh-Thai, près du pont de Camlé (Quangnam) — Jardin et terrain de culture de 4500mq planté d'arbres de rapport avec élégante maison d'habitation, construite en 1928, style annamite, partie étage et partie rez-de-chaussée, 3 corps de bâtiments.

S'adresser à Mr J. CUENIN à TOURANE

Thuốc ghẻ, thuốc ngứa lở
của VĨNH-HƯNG-TƯỜNG — Vinh
hay có tiếng
Mỗi hộp . . . . . 0$10

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Cuộc diễn thuyết

Tối hôm 3-8-33, ông G. Ballet, hiện trưởng trường Gia long ở Hà nội có diễn thuyết tại hội Quảng trị. Ông diễn về vấn đề trường công và trường tư Bắc kỳ.

Thính giả khá đông. P. V.

HÀ-TĨNH

Hiếp dân

Ng. t. Cần, cựu phó tổng làng Thiện-Trị (Cẩm xuyên), ỷ thế cường hào hiếp dân và hay gây kiện :

1) Nhân lúc làng làm đền ở chân núi Cùm (Cẩm sơn), y vu làng lập đền thờ cụ Phan-chu-Trinh ;

2) Dành ruộng của chân ngoại là tên Di ;

3) Mạo khế để dành sở ruộng muối của tên Việt.

Việc kiện vu làng chưa thấy quan xử sao ; việc dành ruộng thì quan huyện bắt y giả ruộng lại cho hai tên kia và bắt bồi thường cho tên Việt hoa lợi trong ba năm là 90$

T. m.

QUẢNG - NAM

Chuyện bắt rượu lậu

(Có ai vu hãm chăng ?)

Ngày 19 tháng 7, độ 5 giờ mai, một người tây tuần đinh và một tên bạch lô đến tại đất ông Trần Mai, làng Kỳ Lam, phủ Điện bàn, bắt 10 hũ hèm. Lập tức đòi hương kiểm Nguyễn đức Hồ và phó lý Trần Thiện đến nhận tang. Phó lý hương và kiểm biết việc vu, xin nhận tang để giải về thương chánh, nhưng ông không chịu, chỉ bắt ký nhận rồi dẹp tang. Phó lý xin để lại một hũ, ông cũng không cho. Việc như thế, mà nhà thương chánh không xét manh mối, buộc ông Trần Mai nấu rượu, nên người ta cho vụ nầy có oan, xin kể mấy điều :

1°) Khi ông tuần đinh đến bắt, có nói với phó lý rằng ông có nhận một cái thơ nặc danh nói ông Trần Thiện nấu rượu. Vì Trần Thiện không có ruộng mía, nên để trong ruộng của cha là Trần Mai.

2°) Phó lý Trần Thiện nhơn việc thuế ông có đánh Trần Huợt, nó có ngầm ông trước mặt lý hương nầy nọ.

3°) Bấy lâu nhà nước phạt rượu lậu gắt lắm, lý hương bị lụy cũng nhiều, nên trong làng cấm tuyệt sự nấu rượu lậu, bạn làm nghề ấy thà cấm mà vu nắm.

Quan trên nên xét ra manh mối, kẻo oan cho người lương thiện.

Mục nhi

QUẢNG-NGÃI

Nỗi oan khuất

Trần Hàm ở làng Tui phủ nhứt, phủ Mộ đức, năm 1930 bị can vào việc lộn xộn, trốn vào núi. Bấy giờ quan binh về bắt em là Trần Huy ra thế. Sau Hàm bị bắt, kết án 3 năm.

Trần Huy bị bắt giam gần một năm, được tha về ; sau bị xét nhà bắt ra tỉnh nữa.

. . . . . .

Quan trên bằng theo lời khai kết án Huy 9 năm tù, gia án Hàm 9 năm và án trước 3 năm, cộng thành 12 năm, đày cả hai vào Banmêthuột.

. . . . . khai bậy, đến nỗi anh em cùng bị lụy, mong rằng quan trên xét kỹ lại chỗ đó, kẻo tội nghiệp người bị oan khuất !

Rõ chuyện

BÌNH ĐỊNH

Chuyện tịch biên lôi thôi

Nguyễn Lục ở làng Trung chánh huyện Phù cát, nhân sự buôn muối lậu, bị 1 tháng tù và 50 quan tiền phạt. Lục có 4 anh em, 2 người đi làm ăn trong Nam, Lục là anh lớn, nhà bị bảo ngã, chưa làm lại được, nên ở nhờ nhà người em là Nguyễn Lý (cũng ở đồng vườn). Vì không tiền chạy phạt, tòa sức cho Huyện. Huyện phái thầy cửu Cao Chỉ vẽ tịch.

Ngày 23 tháng nhuận, Cao Chỉ hiệp đồng tổng lý đến tịch nhà Lý. Lý kêu van là nhà nó, còn nhà anh bị ngã, hiện không có, nhưng các thầy cứ tịch. Tịch 4 con heo, còn 100 dạ lúa và quần áo đồ vật trị giá 110$, làm 3 bản tổng lý và bàng cận ký tên vào.

Mẹ con Nguyễn Lý xin nài và chạy được 13$, qui thầy chia nhau, rồi làm khám biên lại, bản tịch sau nầy làm bắt cập hạng chỉ có 5$50.

Bản tịch trước làm có ký tên đủ, nhưng đổi đi, còn bản sau nầy thì bàng cận đi về, chỉ có Nguyễn Dung ký tên và bắt ép ký mạo Nguyễn Dẳng. Còn Phó Lý Nguyễn Thọ mạo ký cho Nguyễn Quá. Ký xong các thầy ăn chơi từ 23 đến 24 mới về. Nguyễn Lý bị phí tổn cuộc nầy ước hơn 16$, vì ngoài 13$ kia lại còn rượu, lương nữa (8 chai rượu, 2$ lương).

Tội nghiệp ! tội anh làm mà em bị oan, lại còn bị sách nhiễu kia nữa. Dân bị lụy mà tiền kia có lên tới kho nhà nước đâu. Quan trên có hiểu thấu ngọn lẽ chăng ?

Biết

VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM HỘI
Société Internationale d'Epargne
Tư-bản của hội 1.000.000 lượng và 2.000.000 quan phát-hành (đã có đã đóng rồi)
CHÁNH TỔNG CUỘC
63 bis đường Chaigneau Saigon
PHÓ TỔNG CUỘC
HANOI, 53, Boulevard Francis Garnier
ĐẠI-LÝ Ở HUẾ
Hoàng-Toại boite postale n° 44 Huế
Hội dưới quyền kiểm-soát của Chính-phủ Đông-pháp. Tiền dự trữ có để tại kho
Kỳ xổ số ngày 28 Juillet 1933
Cách thức số 2. — Hạng bộ 517 trúng.
Trong có 5 vé : số 2287 của ông Bùi-Văn trợ giáo ở Huế trúng 1000$, số 7246 của ông Trương Sương Parsat và số 8764 của ông Sinh-choi ở Siêm Réap trúng mỗi người 500$ — số 7260 của ông Trần-văn-Kiu ở Trà-Vinh và số 9753 của ông Lê-văn Cho ở Cholon, mỗi người được hoàn lại 250$.
Cách thức số 3 Hạng bộ 1102 trúng. Trong có một vé số 1268 của ông Nguyễn-văn-Hao ở Pakse được hồi lại 1000$.
Xổ trả tiền lời. — Tiền lời kỳ nầy là $448, 64.
Số 473 của cô Phạm-thị-Kinh ở Cholon, số 479 của ông Lai-Xuân-Khung ở Quảng-Ngãi, số 482 của ông Võ quang-Quỳnh ở Tourane và số 498 của ông Lê-trung-Huê ở Tân-An, mỗi người được hồi lại 112$16.
Kỳ xổ số sau, nhằm ngày 28 Aout 1933.
Xin viết giấy về hoặc lại Hội sở sẽ có các sách cắt nghĩa rõ ràng điều lệ.
LỜI PHỤ. — Bản hội cần nhiều người có chứng chỉ tốt để làm Đại lý và quảng cáo cho Hội. Xin viết thư hay lại Hội sở nói chuyện
Ngại nào ở Huế, muốn vào Hội-Tiết-kiệm, thì xin gởi thơ cho tôi và chỉ chỗ ở, tôi sẽ tới tận nhà cắt nghĩa rõ ràng.
Hoàng-Toại
Đại-lý ở Huế boite postale 44

Tập Kiều

Đã sinh ra kiếp ở đời ;
Ai không Phòng - Tích là người [vô duyên !

Kim-Trọng bị Phòng-Tích

Vừa khi ăn uống chưa tiêu,
Xem trong ăn yếm có chiều lả lơi.
Chàng Kim vừa thấy đầy hơi,
Thuốc Chim mua uống bệnh thời đỡ ngay
Rằng : hay thời thực là hay,
Uống vào không đắng không cay khỏi [liền.

Nàng Kiều bị Phòng-Tích

Thúy-Kiều rõ rỉ chuông loan,
Chàng Kim chợt tỉnh hồi cơn [có gì ?
Kiều rằng từ thuở tương tri,
Bệnh đâu mang đến những thì đầy hơi.
Kim rằng hẳn có như lời.
Thuốc Chim Phòng-Tích uống thời khỏi [ngay.

Kiều nghe nói lạ lùng thay,
Phúc nào độ được giá nầy cho cân.

VŨ ĐÌNH-TÂN
Chủ thuốc « Con Chim »
178 bis Lach-tray, HAIPHONG

GÓP GIÓ THÀNH BÃO

Theo cuộc buôn bán là phải góp nhặt từng đồng xu đồng bạc trở lên, vậy mới mau tấn phát chớ, còn như không muốn kiếm tiền thì khá sao được, vì dụ một việc hiển hiện mà coi sơ, bây giờ đây, người ta đang hoan nghênh trà Việt-Thái, vậy mà mấy ông buôn bán ở xa gần lại không thừa nhịp nầy sỉ trà Việt-Thái về bán, hoặc thương nghị làm Đại-lý, có phải là mình tự bỏ qua một nhịp kiếm tiền mau không, vì nghe ai ai cũng nói : M. PHẠM-HẠ-HUYỀN 36 Sabourain Saigon chủ chế-tạo trà Việt-Thái cho huê hồng nhiều, thể lệ dễ, mà thứ trà Việt-Thái lại là trà thơm ngon uống mát, mau tiêu dễ ngủ, bổ khoẻ tinh thần thân thể, có nhà nước thí nghiệm, có cầu chứng tại tòa.

ETUDE DE Me VAREILLES
Greffier-notaire à Donghoi

A VENDRE

Le mercredi 6 septembre 1933, à neuf heures, devant Me VAREILLES, notaire commis à cet effet, dans son étude à Donghoi ;

L'immeuble ci-après désigné, provenant de la liquidation judiciaire du sieur MACH-CHIEU LE dit VINH PHAT à Badon ;

Sur la poursuite de Mr Luong ky Han, liquidateur, demeurant à Donghoi ;

DESIGNATION :

Une maison construite en briques, couverte en tuiles comprenant 3 pièces dont 2 à étage, mesurant huit mètres soixante de long, dix huit mètres soixante de profondeur, et une cuisine également en maçonnerie ;

Le tout construit sur un terrain communal, sis à BADON, village de Phan-Long, canton de Thuận-Bái, ville de Quảng-Trạch, province de Quảng Bình, borné à l'est par la rue du marché de Badon, à l'ouest par la maison de Hoàng-Ích, au nord et au sud par les maisons de Trần-Thế-Hao dit Thai-Ly ;

Ledit terrain d'une contenance approximative de deux cent quarante mètres carrés est imposé au dia-bo du village de Phan-Long qui le loue à Mach-Chieu-Le à raison de quatre piastres par an

La vente de cet immeuble a été autorisée par jugement du Tribunal Résidentiel de Donghoi en date du 7 juillet 1933, enregistré, qui a homologué l'ordonnance du Juge-Commissaire en date du 5 juillet 1933.

Le cahier des charges dressé pour parvenir à cette vente, a été déposé dans l'étude de Me Vareilles.

MISE A PRIX :

La mise à prix a été fixée par le jugement susénoncé à la somme de HUIT CENT piastres.....ci 800$00.

S'adresser pour tous renseignements à Me Vareilles Greffier-notaire à Donghoi.

Fait et rédigé à Donghoi le 27 juillet 1933.

VAREILLES

DỊCH TÓM

Đến ngày thứ tư 6-9-33, 9 giờ, sẽ bán tại tòa sứ Donghoi, trước mặt ông Vareilles, một sở nhà gạch, có gác, của hiệu VINH PHÁT, tại BADON.

Đề giá là 800$00.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ
BỆNH TRỊ BINH DÂU-LÂU
một bị hay là có dấu hiệu nầy
Trong 232 người
A-Rập dùng thuốc nầy
thì lành bịnh hết 221 người
(Y theo lời phúc trình y-ý ở Alger)
BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD
44, Rue de Grenelle, PARIS
và cùng các nhà thuốc có danh

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người : có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon
Có bán trong các tiệm tạp - hóa ở Đông - Pháp.
HIỆU GIẤY XANH : *Giá mỗi hộp* . . . . . 0$32
Đại - lý :
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUE — TOURANE — QUINHON

VIÊN ĐÁ MÓNG

Giáo dục tiểu-thuyết

Soạn giả : THIÊN-TIÊN-SINH
Dịch-giả : CHÂU-ĐÌNH

Số 14

Nguyên làng ấy ở dọc theo bờ sông, mỗi khi nước lớn thì trông ra mặt sông, nước lên mênh mông, bao nhiêu ruộng đồng gần s ng phần nhiều bị nước ngập, thành ra mặt biển, trong không khí chung quanh đều có hơi ẩm ướt, chưa phải là cái điềm trời tạnh. Bồng chốc, mây kéo đặc đen sì, vùng trời phủ gần sát đất, trông mặt đất toàn sắc như sắc tro, mà khói đang dầy thành chòm thành khối, rồi nghe hơi gió lặng ngắt, lá cây không hề động đậy, như tuồng trăm ngàn cái gì trên mặt đất đều thu xếp và sửa soạn để chực rước trận mưa to sắp đến.

Quả nhiên đến 3 giờ chiều, giờ dạy ở trường đã xong, Bửu-Thuyên thấy trời đổi sắc khác, mây đen như mực, ban ngày không khác gì đêm tối, dồn tới trận gió, kéo đám mây đen kia từng chòm từng chòm đua chạy như ngựa ruổi, cây cối trong vườn nhánh lá cọ nhau sột sột, nước trên mặt sông bị trận gió đầy lên, sóng gầng trắng loát, lớp trời lớp sụt. Bồng chốc, rừng cây rung động có tiếng rền rầm, như trăm ngàn quân giặc ma kéo đi dưới đám mây đen, mà trên sông thì ông thần Hà-Bá cũng giềng trống, phất cờ đem quân ma ra giàn trận mà địch với quân của Võ-sư, Phong-bá nọ, cảnh sắc ghê gớm biết chừng nào !

Trời mưa ! mưa to ! lạt ! nước đâu trên không cứ một mực đổ xuống như là sông Ngân-hà kia bị vỡ bờ để mà nước tràn chảy vậy.

Trong khoảng mưa gió mù mịt, chỉ nghe tiếng bảo tiếng sóng xen với tiếng kêu van của phần đông người chạy quanh rác bộp, rồ là một cái thế giới mới lạ, khác với ngày thường.

Tai trời vạ đất, xảy đến trong lúc không ngờ, Bửu-Thuyên vội vả bước lên trên lầu, đứng giữa lan can mà trông ra thì thấy một vùng chung quanh nhà trường, nước đã ngập trên ống chưn mà cái cơn bảo lại nghe càng dữ dội lắm. Cái lầu con con mà Bửu - Thuyên đương đứng đó, nghe phập phồng như đứng trong chiếc đò nhỏ, trông ra bốn mặt chỉ thấy trời với nước một màu bao bọc chung quanh mình !

Nhưng cũng may phước ! con sông ấy nguyên có hai bờ đê ngăn nước, lúc ấy chưa hệ gì, bao nhiêu lúa sắn và tánh mạng của muôn ngàn người ở chung quanh vùng ấy, chỉ treo nơi hai bờ đê kia. Nếu ngọn sóng kia xoi một lấc đất, thì ruộng miệt ấy hóa ra bể cả đã đành, mà người vật và của cải đều đền vào kho của thần Hà-Bá mà phần đông sẽ vào bụng cá cả !

Bửu - Thuyên bụng lo đều trên, đương nghĩ vơ vẩn thì thoạt thấy trước mặt mình như một tòa núi đen thui tự đâu đưa đến, ở trong cả tiếng giông gió, cả tiếng kêu van, kéo cả lũ người như kiến xám xịt dồn tới. Bửu-Thuyên đứng trước cửa sổ, chăm ngó vào bờ đê, không hề nháy mắt. Bỗng đâu một luồng bảo tới đổ nhánh rung cây, có những cây to trốc gốc, vừa ngả vừa bị gió quăng xa đến ngoài mấy trượng đất !

Ở trên mặt sông thì sóng nhờ oai gió, nước được thế mưa, tự giữa lòng sông cuốn thành ngọn nước xoay thẳng xông đến bờ đê, làm cho bờ đê rung rinh như tuồng muốn đổ sụp. Vậy mà lại đã thôi đâu ! nước mưa cứ tự trên không xăn xuống, giọt mưa đã to lại dài, như ngàn vạn mũi tên châu bắn trên mặt nước ; tiếng giông cơn sóng, điếc cả tai người, một vài ngọn sóng lại đâm dài ra như hình con ma dở dơ tay mà chụp người, trông đáng ghê gớm. Khi ngọn sóng xuống thì thấy mực bằng nước sông cách bờ đê chỉ còn vài tấc !

Bửu-Thuyên đứng nhìn, hai tròng mắt toàn bị mưa vùi, vùi như chuột lột, nước trên đầu chảy xuống như nước suối vậy. Nhưng vẫn đứng vững như người đá, dạy chỉ chăm trông cái bờ đê kia. Bửu-Thuyên đứng lâu, mình bị mưa xối, như nước thác vậy. Hồi lâu mưa hơi ngớt hột, Bửu - Thuyên tìm đường về nhà, mấy nơi khe rảnh nước chảy như cắt, trông ra đồng ruộng mênh mông như biển, mà cơn lại như chưng chưa muốn thôi.

Về tới nhà thì nàng Ái - tử đã đứng chực nơi cửa, lật đật cởi đồ quần áo vớt đem hong lên lò lửa. Lúc ấy trời đã tối. Bửu - Thuyên hỏi :

— Đêm nay mưa gió dữ quá ! mẹ nhà có việc gì không ?

— Mẹ ngủ gần, Ái-tử trả lời.

— Miền đất đây hơi cao, chắc không ngại gì, chớ bao nhiêu nơi dọc theo sông thì nguy ngập lắm.

Ái-tử nhăn mày mà nói rằng :

Chà ! Nếu như bờ đê kia mà lở một cái thì ôi thôi ! không chỗ nói nữa !

Trời đương tiết hạ mà mưa gió luôn cả tuần nên khí lạnh như mùa thu. Ái-tử còn mặc áo vải mỏng sắc xanh lợt lạt, ống lá thứ vải tự dệt trong nhà quê. Tuy không trang sức gì mà trông cách đơn giản kia có vẻ đẹp tự nhiên, hai khuôn má đỏ ửng lên đường chưn mái tóc, dưới bóng đèn lu trong cửa sổ, cùng nhau nói chuyện, còn bình chén trên lò kia, tiếng gió thổi vào nghe ron ren như tiếng đờn tiếng quyền họa đáp, ngoài cửa sổ thì giọt mưa rơi lộp độp như ai rải đậu vậy.

Trong khi Bửu-Thuyên cùng Ái-tử nói chưa dứt câu chuyện, thoạt nghe một tiếng sấm rền gần như nghiêng trời đổ núi, kế đến những tiếng kêu van la chạy rầm rộ cả lên ; trong lúc đêm tối mà nghe tiếng thê thảm, hình như quả địa cầu sẽ sụp mất !

Bửu-Thuyên lóng tai nghe, rồi thở dài mà nói rằng :

E bờ đê kia có biến động gì chăng ? Ái-tử hỏi : Nếu như bờ đê vỡ, vùng kế sông tất ngập hết, nhưng ở đây có hề gì không ?

— Mình đừng lo, ở đây tất không việc gì.

(Còn nữa)

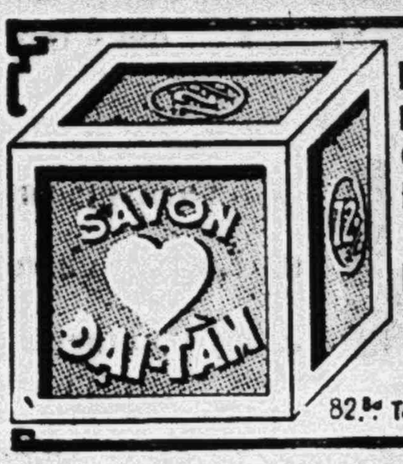

Dùng toàn dầu trong tốt_Màu trắng_giá rẻ
Của Annam làm ra
Đâu đâu cũng có bán
Đại-lý khắp
Namkỳ và Trungkỳ
TRƯƠNG-ĐẠI-BẰNG
DIRECTEUR DE LA MAISON
ĐẠI-TÂM
82 Bd Tôn-Đức-Thắng — CHOLON

Việc cần nên biết

Thuốc chữa bệnh là môn rất cần thiết về quan-hệ cho sức khoẻ cùng sự sống của loài người.

Cho nên mỗi khi cần phải dùng tới thuốc, thì ta nên để dặt kiếm tìm cho được một ông thầy thuốc nào hoặc một hiệu thuốc cho đáng tin cậy hoặc có lịch duyệt chắc chắn kỹ càng rồi hãy nên dùng.

Hiệu thuốc TƯ-BÌNH-ĐƯỜNG ở đường Clémenceau tại châu thành BENTRE, Nam-kỳ chuyên môn làm cao đơn hoàn tán và tự chế ra các thứ thuốc rượu, mà được nổi danh khắp trong xứ Đông-dương trên 20 năm nay cũng chỉ vì chúng tôi đã kinh nghiệm được những phương thuốc thần hiệu và chọn lựa rất những vị thuốc thượng hạng đem về bào chế rất tinh tường, cho nên những môn thuốc chúng tôi đã chế ra thì đều được thiên hạ hoan nghinh cả.

Nhứt là những phương Rượu thuốc.

Như: Thiên-thời thổ tả Trấp.
Hồi dương cấp cứu tửu, để chữa bệnh Thiên thời dịch tả.
Và Thư-cân-kiện bổ tửu chữa bệnh nhức mỏi, tê bại, vân v... thì thiệt là môn thuốc thánh được đã cấp cứu được rất nhiều người. Còn nhiều môn nữa kể không hết, hãy viết thơ cho Bổn-đường sẽ gởi tặng catalogue, mục lục.

Bổn đường cần dùng nhiều Đại lý khắp cõi Đông-dương để hoa hồng nhiều, điều luật đơn giản, các vị thương gia, các ngài muốn làm đại lý cho Bổn-đường xin viết thơ thương nghị.

Bổn đường chủ nhân
NGUYỄN-VŨ MỊCH cẩn cáo

Tại BAZAR TỊNH-PHỦ QUẢNG-NGÃI có bán đủ hàng tạp hóa, cho thuê đủ thứ truyện, đại lý các báo chí Tây, Nam.

NẾU TA PHẢI ĐAU

vì bệnh đa-dầy, bệnh khó-tiêu, bệnh táo kết, bệnh sống-phan, bệnh thận-hư, đau đơn, bệnh tê-thấp, nhức-đầu, chóng-mặt, v. v. Nếu ta phải bệnh thoát-sang, bệnh nổi-gân-xanh, bệnh lở nhọt ở đui, bệnh ngoài-da, bệnh hắc-điến, bạch-điến, hắc-lào, nhọt-ngay, ngứa-ngáy, v. v.

Ta nên trừ tiệt ngay những căn nguyên bệnh ấy đi, ta nên uống

TISANE des CHARTREUX de DURBON

làm bằng nguyên liệu các cây ở núi Alpes, lọc sạch máu sấu và cho ta sức khoẻ cũng như thuốc ấy để cứu được muôn vàn người khác.

Nếu ta bị xanh xao, vàng bủng, yếu gân, phiền-muộn, mệt nhọc, không có sức lực, ta nên theo phương thuốc dùng hợp là PILULES SUPERTONIQUES và thuốc TISANE vừa lọc máu sấu lại vừa bồi-bổ, thì ta sẽ chóng được lại nghỉ và rất khoẻ mạnh.

CÁCH DÙNG VÀ GIẤY CHỨNG THỰC

Cao giả

Thời buổi văn minh nói thật không mấy người tin.

Ai muốn biết Cao-hồ-cốt thật hay là giả, thì lấy một miếng nhỏ bằng hột ngô, cầm vào đầu tiêm, hơ lên ngọn đèn, hễ thấy càng hơ, càng phồng to, mà hơ lâu cũng không cháy và hơi gây nồng nàn bay ra khắp nhà, ấy là cao thật. Còn cao ban long hay là cao giả khi hơ lên đèn thì chám đen ngay, hơ lâu thì cháy và khét, chớ mua lo tiền.

Cao nhà nấu thật tốt, giá bán mỗi lạng 4$00.

Tối uống sáng thấy cường dương và trong mình sáng khoái khác thường. Ai muốn thử cho biết thật hay giả, xin cứ gởi thơ, tôi sẽ gởi tặng một miếng nhỏ, nếu biết là cao thật sẽ mua.

Thông phán TRẦN-ĐỨC-CẢNH
57 — Bd Harmand — 57
TONKIN NAM-ĐỊNH

Trẻ con biếng ăn nên mua thuốc
PHÌ-NHI CAM-TÍCH
của VĨNH-HƯNG-TƯỜNG
Mỗi lọ . . . . . 0$20

Sách thuốc Việt-Nam

làm toàn bằng chữ Quốc ngữ, có chua thêm chữ Hán
Nhà nghiên cứu khoa thuốc Việt-Nam xuất bản

Sách này do mấy nhà lương-y tinh thông nghề thuốc của ta, lưu tâm nghiên cứu các lý thuyết khoa thuốc cũ, mới, đông, tây; đem sự suy xét, lịch duyệt và kinh nghiệm, từng trải lâu năm thành sách này: nói rõ các tạng, phủ, kinh, lạc, căn nguyên các bệnh, cách xem bệnh, phép xem mạch, trị bệnh bằng thuốc ta, rất là rõ ràng, giản tiện; không những các nhà muốn nghiên cứu nghề thuốc phải cần xem tới, mà hết thảy các nhà, nhà nào cũng nên có một bộ, để biết cách phòng bệnh, giữ mình, thực là một pho sách rất hay trong xã hội ta về đường thực dụng.

Cả bộ 10 quyển, giá 3$00
Cả 10 quyển đóng gọn làm một pho, bìa giấy, giá: 3$50
Ở xa mua gởi mandat trước thêm cước phí 0$40
Nếu lĩnh hóa giao ngân sẽ thêm cước phí 0$55

Thơ và mandat gởi cho
M. NGUYỄN XUÂN-DƯƠNG
N° 123, Phố Khách -:- NAMDINH

Cảm, cảm, sốt chỉ
THẬP-LINH-ĐƠN
của VĨNH-HƯNG-TƯỜNG là hay

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sáng
THUỐC HƯỚN PASTILLES VALDA
dặng Khi, có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra vô,
Công só người phải đi ra,
tới sở làm,
THÌ DEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thơng cổ thông hơi Khỏi bịnh,
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như Kì sổ mũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỚN PASTILLES VALDA
trừ thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

KHI BANG ƠI THẦY THUỐC

Là tên quyển sách ông lương y Dupeyroux mới làm ra, có 175 trang, nhà nào cũng nên có. Gởi đến tận nhà. Viết thơ (kèm thêm 0 $ 15 tem) cho
Laboratoires DUPEYROUX, 5, Square de Messine, PARIS

BAC-NINH
Bệnh quý đã có thuốc tiên ! !

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU nhập CỐT nghĩa là khói rồi thể trong người nhọc mệt thêm đêm uống rượu thì sáng có mủ, hay trong thì nó hoàn như hình hay rắn cái nhiều mối cái, xem đã có mủ vì các vi-trùng GONOCOQUE nó ăn vào trong xương, trong máu, hễ trở giời thì như vậy, bệnh nầy rất nguy hiểm và chuyền nhiễm, nếu để cho lâu ngày thì người ấy mắc bệnh đau GIA-CON (Méritis) khi tu huyết bạch, bằng huyết v. v. thì sinh đờ rất hèm, nếu để con bị hay bằng mắt, còn TIỀM-LA nhập CỐT, người khỏi như trong máu trong xương còn vi-trùng SPIROCHETE DE SCHAUDINE cho nên trở giời hay sốt, đau đầu, đau mình, đầu ê đầu nặng, chân tay mỏi mệt, bởi cái nọc nầy nó chuyền nhiễm rất là nguy hiểm vì thế cho nên ta nhiều người để rồi, để ra hoài ra mà để con thêm cái nọ, thiến cái kia, tì cho là để quấy ngu, vì cái nọc nầy nó chuyền nhiễm sang tự lúc thai, nếu mắc bệnh không tìm được thứ thuốc thần hiệu nầy thì các nọc ấy chuyền nhiễm sang mấy mươi đời, như cha sang đến chán chất, v. v. vì thế nhiều người thấy không có bệnh hãy xem mình thì trong có vi-trùng TIM-LA, còn như bệnh HỘT LOÉN (Chancre mou) bệnh nầy nó cũng có vi trùng BACILLE DE DUCREY, các vi trùng nầy nó cũng ăn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA bệnh nầy cũng có nhiều người thiệt hại đến thân thể, vậy các ngài mắc phải các bệnh nầy đã nặng, hay bệnh nhập CỐT mấy mươi năm, hay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HOÀNG-VĂN-ÍCH, số nhà 67 phố Minh-mạ Bắc-ninh (Tonkin) thì nào cũng phải mau khỏi, và rất hết nọc, người có bệnh uống thuốc vẫn đi làm ăn như thường, khỏi hao giờ không biết, thực thần vậy, nếu lúc đã có thai uống cũng được không hại gì cả, thuốc LẬU, 1p60 TIM-LA 2p00 thuốc CHANCRE-MOU cũng và bôi 3p00. ĐẠI LÝ LÊ-NAM-HƯNG Commerçant Rue de Gia long à PHAN-THIẾT, PHÚC-HÀ 87 Rue des Vêtements (Phố Hàng Bồ) HANOI nếu ngài muốn mua thì gởi cho một ít tiền trước còn Bản-hiệu gởi lĩnh hóa giao ngân rất chóng, còn như ngài nào muốn làm đại lý xin viết thơ về Bản-hiệu.

RÁNG GIÚP NHAU !!!

QUÍ BÀ! QUÍ CÔ

Đã dùng thuốc Điều-kinh bạch đái hiệu ÔNG-TIÊN thấy hiệu nghiệm, xin cổ động cho chị em biết mà dùng, người binh có huyết trắng dầm dề, khi nhiều, khi ít, bầm đen, vàng dợt, trắng đục, nặng nhẹ lâu mau thế nào dùng cũng tuyệt bịnh (chắc vậy) ông chánh Barthélemy, colon à M' Lơn Annam. Ông Đỗ thuế Hân gérant plantation Culaocông Thudaumot, ông Đỗ văn-Toàn, thơ-ký phòng nhì Nam-kỳ soái phủ đều công nhận thuốc nầy là thần hiệu.

Mỗi gói 0$30 — nửa lố 1$50 — một lố 3$00

Con trẻ em ăn không tiêu, bụng lớn kéo gân xanh, nước da vàng, thân thể ốm o, con mắt lừ đừ đỏ ghèn, đỏ mỏ hôi trang, đang nóng mê mang dùng Thối nhiệt-Tán hiệu ÔNG-TIÊN trước sau mười phút hết liền. Nên ông Nguyễn-thành-Được, secrétaire des P T Kompong trach mới cho lần thứ nhứt ông thấy sự công hiệu cấp kỳ của thuốc nầy. Mỗi gói chỉ có 0$10.

Đại-lý: Minh-Nguyệt Phan thiết, Trương-trọng-Hy Phanri, Hồ văn Ba Qui nhơn, Trần ngọc-Xuân Binh-định, Nguyễn-hữu Vinh Tourane, Vĩnh hưng Tường Vinh, Nguyễn-văn-Minh Hai-phòng, Nguyễn-văn-Đức Hanoi.

Cần thêm đại-lý các tỉnh Trung-kỳ huê-hồng nhiều, thể lệ dễ, xin viết thơ thương nghị:

Mme NGUYỄN-VĂN-HOÀNH
Hiệu thuốc « ÔNG TIÊN »
Rue P. Blanchy prolongée - SAIGON

KHẮP ĐÔNG-DƯƠNG CHỢ CÙNG QUÊ

"Là lần thứ nhất trong nghề dệt ta Mới chế ra ?

Hãn hiệu mới chế ra thứ áo Chemisette để mặc mùa nóng bức rất mát, để chơi Tennis rất tiện, mà nhất là các ngài bận Âu-Phục rất đẹp rất lịch sự.

ÁO MÀU TRẮNG HAY MÀU GHI,

Cổ có Fermeture Eclaire hạng nhất 2$00 hạng nhì 1$50
Cổ cài Cúc hạng nhất 1$50 nhì 1$00
Gửi đi xa thêm 0$25 tiền cước.
Giầy deux couleurs vẫn bán 5$50 gửi đi thêm 0$70 cước.
Catalogue AN-THÀNH 1932 vẫn trừ 15%.
Giầy vải trắng hay vải đen để crêpe đúc vẫn bán 1$65 gửi đi thêm 0$55 tiền cước.

AN-THÀNH 37 Phố hàng Đào HANOI

Ai đa tư lự, tim óc hư nhược, tinh thần yếu đuối ? khí huyết xấu, và kém sinh dục ?

Nên chú ý !

1°) THUỐC THANH TÂM
Bổ-náo-hoàn

Chuyên môn hưng vượng tinh thần, sung tác não lực, bồi bổ tâm huyết, thống trị những người chăm chỉ học tập, tư lự quá độ, hoặc bằng ngày làm việc bằng trí não nhiều, hao tổn tinh thần, lao thương tâm huyết, sinh ra rối loạn gân óc, tâm thần bất định, ít nhớ hay quên, hay đánh trống ngực, nằm hay giật mình, ngủ không yên giấc, mơ, màng, mê, sảng, chóng mặt, nhức đầu, nếu để lâu ngày sẽ sinh chứng xuyên-đầu thống (đau óc) nữa, tứ chi bải hoải, ăn uống kém ngon v.v

Dùng thuốc nầy tập tức lành mạnh.

2°) THUỐC DIỀUKINH
Bổ-huyết-hoàn

Chuyên môn điều hòa kinh-nguyệt, bồi âm bổ huyết, và tốt đường sinh dục. Thống trị đàn bà các chứng kinh-nguyệt xấu kém bất điều, thấy kinh tháng sớm, tháng muộn, tháng có, tháng không, tháng nhiều, tháng ít, hoặc một tháng thấy kinh vài lần, kinh kỳ trước sau đau bụng, kinh ra hoặc tím, hoặc đen, hoặc loãng, trắng, hoặc huyết hôn, huyết cục, lậu huyết, băng huyết, tích huyết, đọng huyết, dạ con hư lạnh, ốc khí sinh chứng khí hư (bạch-đái) nữa, làm cho ngăn trở, sinh dục lâu năm không chửa, sau bụng gầy mòn, mặt vàng da xám, kém mọi sức khoẻ v. v. Dùng thuốc nầy đều được khỏi cả.

2 thứ thuốc nầy cùng giá mỗi lọ 1$00, nửa tá 5$00

Bán tại
Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG
N° 127 Hàng Bông -:- Hanoi

AI MANG BỆNH CỐT KHÍ ĐAU NHỨC GÂN CỐT
hãy dùng
THÁNH-DƯỢC BÉJEAN

là thứ thuốc chuyên trị các bệnh đau gân cốt, phong lỗ, nhức nhối và tất cả các bệnh phong (Goutte, Rhumatismes, Sciatique, Arthrite) rất hiển hiệu.

Uống trong 24 giờ đồng hồ đã thấy bớt đau. Chỉ uống một chai đã thấy hiệu nghiệm như thần.

Có bán tại các tiệm thuốc tây Dépôt Général: 30 r des France Bourgeois PARIS

DÍA BÉKA

PHÙNG-HÁ
ETIQUETTE NOIRE

Mme RICHARD
Rue Citadelle -:- Hué

Kết quả tốt đẹp của
NHÂN-TẠO-HUYẾT

SINH-HUY
44 Rue Maréchal Foch -:- VINH
là những bức thư minh-tự có giá-trị sẽ lần lượt đăng tiếp.

Mỗi chai 1$80 — Nửa tá 7$80

Thakhek le 26 Mai 1933

À Monsieur SINH-HUY à VINH

Thưa ngài,

Chuyến trước tôi về qua VINH, có dùng của ngài 3 chai thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT. Ngày nay trong mình thấy khoẻ mạnh ăn ngủ được, làm việc không biết mỏi mệt. Thiệt là một thứ thuốc bổ huyết rất hay.

Tôi xin có lời cảm ơn ngài và nhờ ngài gởi kịp cho tôi 6 chai NHÂN-TẠO-HUYẾT (chai lớn) và hai quả BALLON REGLEMENTAIRE N° 5, 5 cái vessie, gởi theo cách lĩnh-hóa-giao-ngân.

Kính thư
Mon adresse: TRẦN-QUỐC-UY
Capitaine
de L'ASSOCIATION SPORTIVE
(Copie conforme) à (Laos) THAKHEK

MAGASIN DE SOIERIES
TAN-LỢI

128-130, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tơ, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trừu, cẩm nhung, cẩm-châu v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sơ phai trổ. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt bổn v. v., khăn đội đầu rất và thêu nhiều kiểu, nhiều mầu thiệt đẹp, đủ các thứ nhiễu nhuộm của Tây hiệu « Taisaro Idéale » danh tiếng thuở nay ở Nam-kỳ.

Lãnh bán sách mới xuất bản nhan hiệu « Pagode Chinoise et Annamite de Cholon » (Đề-ngạn Hán Việt tự miếu) viết toàn Pháp-văn của M. Là-văn-Lưu, hàn-lâm học sĩ, thường thọ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội tinh, soạn, có 38 cái ảnh chụp (photogravure).

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lĩnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây và in tại Saigon có bán.

Bánh hộp biscuits « Kim-Thời » của bổn hiệu chế tạo chẳng khác các biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Hội-bản 120 Rue Haiphong, giá mỗi hộp là 0$60.

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ.

Ở xa xin viết thơ về thương nghị.

TAN-LỢI
128-130, Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Ai mắc bệnh Tê, Bại, Phong, Thấp?

Ai thường đau Xương, đau Cốt ?

Bệnh phong thấp, xét xem bởi thế,
Thật tại là Vinh-Vệ bất hòa.
Khi hư huyết nhược sinh ra,
Lại thêm cảm mạo nhiễm qua trong mình.
Ở đeo xương thinh lình chạy khắp,
Rồi dong chơi, cực thấp đêm kia.
Ai mà mắc phải ê chề,
Chân tay co rút thịt tê đa buồn.
Trông sếch méo, mắt mồm dị dạng,
Sợ rồi ra liệt bạng phế nhân.
Chớ chi đến lúc nguy nan,
Kiếm tìm thần dược chuyên chữa đi.

Muốn chóng khỏi mua thì chiếu cố,
Tiên-Hanh-Lâm quá bộ mới vào,
Hàng Buồm phố lý đông sao,
Mua Tam-Xà-Hồ-Cốt-Cao mà dùng,
Chế ra để thắng phong, trừ thấp,
Thuốc hòa-bình cứu cấp đặng bang.
Thật là công hiệu lạ nhường,
Cường gân kiện cốt bổ phương bổ tì.
Bổ cạn thận khác chi thần dược.
Huyết lưu thông người được mạnh ngày.

Dùng qua mới biết thuốc hay.
Mỗi ve 1$50 6 ve 7$50

Nên dùng: . . . . . .

TIÊU-HANH-LÂM CỐ-TINH-HOÀN nhờ khi ta bị bệnh di, mộng, hao tinh, khi loãng, khi lạng, hoặc sau khi bị bệnh phong tình đã khỏi, hoặc chưa được thật khỏi, khi đi tiểu thường có khí trắng ra như nợi chỉ, rồi gà v. v. nước tiểu lúc vàng, lúc đục, lưng đau, gối mỏi, chậm đường sinh dục.

Có bệnh xin chớ chần đi, kẻo nguy tính mạng, không bệnh mách bảo Đồng-bào nên nhận tiếng đến hiệu Xu Tử-Hi-Cầu mà đã được Bà con Trung, Nam, Bắc tin dụng xưa nay. Mỗi ve 1$50 6 ve 8$00.

TIÊU-HẠNH-LÂM
108 Phố Hàng Buồm HANOI

Ở gần đến hiệu QUẢN HƯNG-LONG số 86 phố khách Vinh mà mua ở xa gởi Tân-hóa-giao-ngân.

Imprimerie TIẾNG-DÂN, HUẾ
Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG

THƯ VIỆN MI PEUPLE ANNAM